

T I L L A G A

að starfsreglum um ráðningu í prestsstörf.

Flutt af Bryndísi Möllu Elíðóttur, Skúla S. Ólafssyni, Hreiðari Erni Zoëga Stefánsyni, Örnunni Grétarsdóttur, Guðrúnu Karls Helgudóttur og Hildi Ingu Rúnarsdóttur.
Frsm. Bryndís Malla Elíðóttir.

1. gr.

Lagagrundvöllur.

Biskup Íslands ræður, á grundvelli laga um stöðu stjórn og starfshætti kirkjunnar 78/1997, með síðari breytingum, í störf sóknarpresta, presta, héraðspresta og sérþjónustupresta þjóðkirkjunnar.

2. gr.

Þarfagreining á prestakalli.

Biskup Íslands undirbýr auglýsingu preststarfs með því að kalla eftir að sóknarnefnd/sóknarnefndir vinni ítarlega þarfagreiningu prestakalls og/eða héraðsnefndir vegna starfs héraðspresta. Biskup sendir viðkomandi sóknarnefnd/sóknarnefndum leiðbeiningar varðandi gerð þarfagreiningar. Prófastur stýrir þessari vinnu. Þarfagreining fylgir með auglýsingu fyrir viðkomandi prestsstarf.

Þar sem sóknir eru fleiri en ein tekur fulltrúi hverrar sóknar þátt í gerð þarfagreiningar í hlutfalli við fjölda sóknarbarna. Biskup Íslands setur vinnureglur um nánari útfærslu á því fyrirkomulagi.

Niðurstaða þarfagreiningar skal borin undir sóknarnefndir og frestur gefinn til að gera athugasemdir. Vinna við gerð þarfagreiningar taki að hámarki tvær vikur.

3. gr.

Gerð þarfagreiningar.

Þarfagreining innihaldi:

- a) Lýsingu á prestakallinu og sóknum þess, ef um er að ræða embætti sóknarpresta eða presta.
- b) Lýsingu á umfangi prestsþjónustunnar, starfsaðstöðu o.fl. er varðar hið kirkjulega starf.
- c) Val eftirtalinna þátta, sem liggi fyrir á matsblaði, sem biskupstofa hefur unnið, sbr. 1. mgr. 2. gr.:
 - Barna og æskulýðsstarf.
 - Fjölmening.
 - Fræðsla.

- Helgihald.
- Kærleiksþjónusta.
- Leiðtogahlutverk.
- Predikun.
- Tengsl.
- Öldrunarþjónusta.
- Annað.

4. gr.

Auglýsing um laus prestsstörf.

Biskup Íslands auglýsir laust prestsstarf og skal umsóknarfrestur ekki vera skemmri en tvær vikur frá birtingu auglýsingar. Sæki enginn um starfið skal það auglýst að nýju að jafnaði innan þriggja mánaða frá birtingu fyrri auglýsingar.

Í auglýsingu skal a.m.k. eftirtalið koma fram:

1. Niðurstöður þarfagreiningar, sbr. 2. og 3. gr.
2. Frá hvaða tíma ráðið er í starfið.
3. Að umsækjendur leggi fram prófskírteini og staðfestingu um að viðkomandi hafi lokið starfsþjálfun. Einnig vottorð um aðra menntun og þjálfun sem nýtist í starfi.
4. Upplýsingar um starfsferil og annað það sem umsækjendur telja nauðsynlegt að fram komi.
5. Umsækjendur skili greinargerð, að hámarki 500 orð, um framtíðarsýn og væntingar er varða þjónustuna.
6. Að umsækjandi skuli leggja fram sakavottorð.
7. Hvenær umsóknarfrestur um embættið renni út.
8. Hver veiti nánari upplýsingar um starfið, starfskjör, erindisbréf og helstu lög og reglur sem um starfið gilda.
9. Hvort prestssetur fylgi starfinu.
10. Að sótt skuli um starfið á þar til gerðu eyðublaði biskupsstofu.
11. Að skylt er, sé þess óskað, að veita almenningi aðgang að upplýsingum um nöfn og starfsheiti umsækjenda þegar umsóknarfrestur er liðinn.

5.gr.

Tálmanir á ráðningu.

Óheimilt er að ráða til starfa einstakling til að sinna börnum og ungmennum undir 18 ára aldri, sem hlotið hefur refsídóm vegna brota á eftirtöldum lagabálkum:

- a) Barnaverndarlögum nr. 80/2002.
- b) Almennum hegningarlögum nr. 19/1940, þ.e. kynferðisbrot skv. 22. kafla, önnur ofbeldisbrot, skv. 23. kafla og brot gegn frjálsræði manna, skv. 24. kafla alm. hgl. nr. 19/1940, að undanskildum minniháttar líkamsmeiðingum skv. 217. gr.
- c) Lögum um ávana- og fíkniefni nr. 65/1974, sem og 173. gr. alm. hgl. nr. 19/1940, og hlotið refsídóm á fimm undangengnum árum.

6. gr.

Samsetning valnefndar.

Valnefnd er skipuð fimm fulltrúum: Prófasti, sem leiðir vinnuna, þremur fulltrúum sóknarnefnda viðkomandi prestakalls, sem kjörnir eru á sóknarnefndarfundi og lögfræðingi á biskupsstofu eða mannauðsstjóra biskupsstofu.

7. gr.

Störf valnefndar.

Valnefnd kemur saman eigi síðar en einni viku eftir að umsóknarfrestur rennur út. Á þeim fundi er farið yfir umsóknir, fylgiskjöl og aðrar upplýsingar frá viðkomandi umsækjanda.

Valnefnd skal boða umsækjendur til viðtals innan þriggja vikna frá lokum umsóknarfrests.

Valnefnd semur spurningar sem byggir á þarfagreiningunni. Allir umsækjendur um viðkomandi prestakall fá jafnlangan tíma til viðtals og sömu spurningar.

Valnefnd skal rökstyðja val sitt á grundvelli þarfagreiningarinnar.

Þjóðkirkjan-Biskupsstofa greiðir kostnað vegna starfa valnefnda.

8. gr.

Héraðsprestar.

Biskupi Íslands er heimilt að ákveða að í prófastsdæmum starfi héraðsprestar.

Valnefnd skipuð þremur fulltrúum héraðsnefndar, prófasti, sem leiðir vinnu nefndarinnar, lögfræðingi á biskupsstofu eða mannauðsstjóra biskupsstofu velur héraðsprest úr hópi umsækjenda.

9. gr.

Sérþjónustuprestar.

Biskup Íslands ræður í störf sérþjónustupresta þjóðkirkjunnar að fenginni niðurstöðu valnefndar. Valnefnd er skipuð þremur fulltrúum þeirra sem viðkomandi þjónusta varðar, prófasti, sem leiðir vinnuna og lögfræðingi á biskupsstofu eða mannauðsstjóra biskupsstofu.

10. gr.

Formgalli á málsmeðferð.

Telji biskup Íslands að verulegur formgalli sé á málsmeðferð valnefndar við ráðningu prests, getur hann ákveðið að ráða ekki í starfið og auglýsa það nýju.

Biskup setur leiðbeinandi reglur fyrir valnefndir, héraðsnefndir og umsækjendur.

11. gr.

Gildistaka.

Starfsreglur þessar, sem settar eru með heimild í 59. gr. laga um stöðu, stjórn og starfshætti þjóðkirkjunnar, nr. 78/1997, með síðari breytingum, öðlast gildi við birtingu. Við

gildistöku þeirra falla brott starfsreglur um val og veitingu prestsembætta, nr. 144/2016, með síðari breytingum.

Greinagerð.

Í ljósi þess að forsendur hafa breyst er varðar ráðningu presta til þjónustu í þjóðkirkjunni, þar sem prestar eru nú með þriggja til sex mánaða uppsagnarfrest og eru starfsmenn en ekki embættismenn ríkisins, er nauðsynlegt að endurskoða og einfalda starfsreglur um val og veitingu prestsembætta. Breytingin felur einnig í sér að almennar prestkosningar eru aflagðar, þar sem ekki er kosið í störf, auk þess sem niðurstöður kosningar geta gengið á svig við jafnréttislög.

Röksemdir eru þessar:

1. Frelsi og ábyrgð sókna.
 - a. Sóknir greiða ekki laun prests og hann er ekki starfsmaður sókna, heldur biskups Íslands. Þar með ber biskup endanlega ábyrgð á vali á prestum.
 - b. Með þarfagreiningunni fá sóknir engu að síður aukið frelsi til þess að móta starf og þjónustu kirkjunnar í söfnuðinum.
2. Matsnefnd verði lögð niður.
 - a. Ekki þykir rétt að vísa frá umsækjendum sem uppfylla skilyrði um að sækja um störf.
 - b. Málsmeðferð matsnefndar samkvæmt núgildandi reglum hefur reynst tímafrek.
3. Kjörnefndir kjósa ekki prest.
 - a. Rétt þykir að byggja á rökstuðningi við val til prestsstarfa.
 - b. Tryggja þarf faglega ráðningu.
 - c. Halda skal jafnréttislög og ákvæði stjórnsýslulaga, eftir því sem við á, í heiðri við val á prestum.
4. Kostir þessa fyrirkomulags:
 - a. Skilvirkara, fljótlegra og einfaldara en það kerfi sem hefur verið við lýði.
 - b. Tryggt er að valið verði faglegt.
 - i. Tekið verði mið af jafnréttislögum.
 - ii. Menntun, reynsla og aðrir hlutlægir kostir verði teknir til greina.
 - iii. Huglægir þættir verði metnir í ljósi þeirrar þarfagreiningar sem liggur fyrir frá upphafi.
 - c. Lýðræðissjónarmið verði virt þar sem að valið byggir á þarfagreiningu prestakalls.

Um einstakar greinar tillögunnar.

Um 1. gr.

Biskup Íslands er yfirmaður presta og ber ábyrgð á vali þeirra. Við þá breytingu sem varð þegar prestar hættu að vera embættismenn ríkisins þá skipar biskup ekki lengur í embætti heldur ræður í störf, sbr. síðari breytingu á lögum um stöðu stjórn og starfshætti þjóðkirkjunnar nr. 78/1997.

Um 2. gr.

Lagt er til að fyrirkomulag þar sem biskup Íslands undirbýr og auglýsir laus prestsstörf verði óbreytt. Kalla ber eftir því að sóknirnar skilgreini þá prestsþjónustu sem þær óska eftir í prestakallinu með ítarlegri þarfagreiningu. Mikilvægt er að biskup setji fram leiðbeinandi reglur um nánari útfærslu og framkvæmd þarfagreiningarinnar. Lögð er áherslu á skilvirkni og lýðræðislega þátttöku sóknarnefndarfólks.

Um 3. gr.

Mikilvægt er að þarfagreining gefi góða mynd af prestakallinu og umfangi prestsþjónustunnar. Lagt er til að Þjóðkirkjan-Biskupsstofa leggi fram matsblað yfir helstu þjónustuþætti kirkjunnar sem sóknarnefndirnar vinna eftir. Sú vinna byggir á þjónustuþörf prestakallsins og þeim áherslum sem sóknirnar sjá fyrir sér í starfi kirkjunnar.

Um 4. gr.

Lagt er til að umsóknarfrestur sé ekki skemmri en tvær vikur sem gefi umsækjendum rými til að kynna sér starfið og undirbúa umsókn.

Lögð er áhersla á þarfagreininguna og aðra þætti sem hingað til hafa komið fram í auglýsingu um prestsþjónustu.

Um 5. gr.

Þessi grein er sambærileg og í fyrri starfsreglum.

Um 6. gr.

Með því að leggja til fimm manna valnefnd er tekið mið af því sem almennt gildir á vinnumarkaði þar sem ráðningarferlið er jafnan í höndum fámennra hópa. Lagt er til að prófastur stýri vinnu valnefnda í sínu prófastsdæmi. Með þremur fulltrúum sóknarnefnda er tryggt að meiri hluti valnefndar sé frá sóknarnefndunum út frá sjónarmiðum fulltrúalýðræðis. Í ljósi þess að biskup Íslands er yfirmaður presta sem þiggja laun sín frá Þjóðkirkjunnar-Biskupsstofu er eðlilegt að fulltrúi biskups komi með beinum hætti að vali á prestum. Það á enn fremur að tryggja að unnið verði eftir jafnréttissjónarmiðum og stjórnsýslulögum, þegar við á.

Um 7. gr.

Lagt er til að ferlið sé skilvirkt og ekki of tímafrekt. Tryggt sé að valnefnd fari yfir allar umsóknir og boði alla umsækjendur á fund innan tiltekins tímaramma. Mikilvægt er að í ferlinu sé jafnræðisreglan virt á milli umsækjenda. Þar sem um er að ræða faglega ráðningu er mikilvægt að valnefndin rökstyðji val sitt út frá þarfagreiningu sóknarnefnda. Rétt þykir að Þjóðkirkjan-Biskupsstofa greiði kostnað við ráðningarferlið enda eru prestar starfsmenn hennar.

Um 8. og 9. gr.

Með sömu rökum og þegar ráðið er í störf sóknarpresta og presta er lagt til að fimm manna valnefnd velji héraðspresta og sérþjónustupresta þjóðkirkjunnar. Í stað fulltrúa sóknarnefnda komi annars vegar fulltrúar héraðsnefndar og hins vegar fulltrúar þeirra sem munu þiggja þjónustu sérþjónustuprestanna.

Um 10. gr.

Með formgalla er átt við að ekki hafi verið fylgt starfsreglum um val og veitingu prestsstarfa, t.d. ef þarfagreining hefur ekki verið unnin, ekki hefur verið tryggð lýðræðisleg þátttaka allra sóknarnefnda í prestakallinu, ekki hefur verið farið að jafnréttislögum eða tilskyldir frestir ekki virtir. Með leiðbeinandi reglum biskups Íslands er átt við að Þjóðkirkjan-Biskupsstofa leggi fram ítarlega handbók fyrir valnefndir og umsækjendur sem byggir á starfsreglum þessum.

Um 11. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringa.